

Năm 1956, cuộc nổi dậy của đồng bào huyện Quỳnh Lưu, tỉnh Nghệ An, là 1 cuộc đấu tranh đẫm máu chống lại chính sách cai trị dã man của lãnh đạo CSVN, mà qua đó, chính sách Cải Cách Ruộng Đất đã là nguyên nhân chính làm bùng nổ cơn phẫn nộ của người dân. Cuộc nổi dậy Quỳnh Lưu bị đồng CSVN bôi nhọ bít tận vì tùm mịt của những hòng nguy hiểm của nó; trong khi cuộc đấu tranh của các văn nghệ sĩ trong biên chế Nhân Văn Giai Phẩm may mắn hơn, được loan tin vào miền Nam VN thời bấy giờ, với những tài liệu lịch sử rất giá trị. Nhưng không vì thế mà cuộc nổi dậy Quỳnh Lưu bị chôn vùi với những oan khiên của những nhân nhân đã chết. 1 số nhân chứng hiếm hoi đã kể lại, viết lại để các thế hệ tiếp nối hiểu được những gì xảy ra dưới chế độ XHCN. Tất cả của lãnh đạo CSVN không thể đem bằng số người dân đã chết. Mục đích của tất cả đã đi ra khỏi giới hạn suy nghĩ của loài người.

1. Chính sách Cải Cách Ruộng Đất

Lãnh đạo CSVN đã bắt đầu cuộc cải tạo nông nghiệp tại miền Bắc khi thực dân Pháp vẫn còn xâm chiếm nước ta HCM đã ký 2 sắc luật Giảm Tô (tức giảm số thóc gặt mà nông dân phải trả cho người chế độ) số 78/SL ngày 14/7/1949, và Sắc Luật 42/SL ngày 1/7/1951 với chính sách nông nghiệp của chính quyền kháng chiến, nằm trong toàn bộ chính sách thu khóa, giảm chi thu công thương nghiệp, sát sinh, lâm thổ sản, xuất nhập khẩu... Chính sách thu nông nghiệp đã khởi đầu cho các chiến dịch phân môn như hàng các loại ruộng, bình sản lượng, bình diện tích mới mới để làm căn bản tính thuế, sau đó tiến hành chiến dịch chống phân ruộng, đấu tranh giảm tô kéo dài đến năm 1954, và chế độ nông nghiệp khi chiến tranh Đông Dương bắt đầu nghiêm trọng và sau đó đưa đến Hiệp Định Geneva ký vào tháng 7/1954. Kế đó, lãnh đạo CSVN lại tiếp tục những chiến dịch cải cách ruộng đất tại cuối năm 1955, đầu 1956, vì (1) CSVN bị nợ lo đón tiếp hơn 50,000 bị di miền Nam tụt ra Bắc, (2) Phấn khởi phong trào di cư và cuộc bị tình di cư của người dân vùng Ba Làng (Thanh Hóa), (3) Phấn khởi phong trào nào thì đó là tàn bạo để trấn an lòng dân, che mắt các quan sát viên quốc tế của Ủy Ban Kiểm Soát Đình Chiến và nhìn thấy tình hình nổi dậy. Giai đoạn thứ hai của cải cách ruộng đất bắt đầu từ cuối năm 1955, lãnh đạo CSVN tiếp tục phát động phong trào quần chúng qua nhiều đấu tranh cải cách ruộng đất. Trong giai đoạn này, hình thức đấu tranh cải cách ruộng đất cũng giống như đấu tranh giảm tô, nhưng khác hẳn mục đích tàn bạo cao hơn gấp bội và số nhân nhân cũng gia tăng do sự căm đi, quét sạch và kích thích.

Mặt số nổi, những các vùng vừa tiếp thu và đồng bắc bên sông Nhị Hà chống hơn, CSVN tiến hành song song 2 chiến dịch đấu tranh giảm tô và cải cách ruộng đất 1 loạt. Điểu kiện nhân nhân mà CSVN đã bắt chế độ y hành chính sách cải cách ruộng đất Trung Quốc, nên đã cho các cán bộ học tập kinh nghiệm nguyên văn cuộc cải cách ruộng đất miền Nam, quê hương của Mao Trạch Đông. Trung Quốc, ngoài ruộng đồng bao la bát ngát, 1 đưa đến hình còn có lâu đài, dinh thự và quân lính riêng biệt vào số nghiệp, cũng như đàn áp và bóc lột nông dân. Trong khi ở miền Bắc VN, cái mà CSVN gọi là đưa đến gian khổ ác liệt chống có mặt mà ruộng, những thu thành phần có uy tín nông thôn (thông giúp

ng i nghò) và có th tr thành đ i t ng ch ng đ i đ ng và nhà n c. Trung ng đ ng CSVN đã trao cu c đ u tranh c i cách ru ng đ t cho Tr ng Chinh lãnh đ o và H Vi t Th ng, y viên Trung ng đ ng ph trách đ i u hành.

D i trung ng có các đoàn c i cách ru ng đ t cho m i t nh và d i c p đoàn có các đ i c i cách ru ng đ t cho t ng xã. Các đoàn và đ i đ u nh n l nh tr c ti p t trung ng mà không c n qua y ban hành chánh đ a ph ng. Thành ph n trong các đoàn, đ i đ u đ c tuy n l a là thành ph n c t cán, b n c nông, là đ ng viên trung kiên đã chi n đ u trong b đ á Càng v sau, chính sách c i cách ru ng đ t càng kh c li t b i ph n đông đ i viên toàn là nh ng ng i tr tu i, cu ng tín, đ c b i d ng t t ng đ u tranh giai c p, căm thù th t s . Vì th , trong năm 1956, riêng đ t c i cách ru ng đ t Đ i n Biên Ph đã đ a s n n nhân b tàn sát lên đ n 10,000 ng i. Đ i c i cách ru ng đ t đã tr thành công c gi t ng i ghê r n c a ch đ .á S tàn sát lên cao vì chính sách kích t l (âng t l) c a CSVN.á Thí d : c m i xã có 100 gia đình thì dù đ hay không, có hay không có, đ i c i cách ru ng đ t c a xã đó ph i tìm cho ra ít nh t là 5 gia đình đ a ch (t l 5%), n u h n thì càng t t. Trong 5 gia đình này ph i quy cho đ c 2 gia đình là c ng hào ác bá đ x t .á N u đ i không làm đ tiêu chu n s b phê bình là thi u ý th c đ u tranh giai c p, công tác kém c á Nghe 1 đ n th tuyên truy n c a thi sĩ T H u, ta s th y s đã man ra sao:

Gi t, gi t n a, bàn tay không phút ngh

Cho ru ng đ ng lúa t, thu mau xong

Cho Đ ng b n lâu, cùng r p b c chung lòng

Th Mao ch t ch, th Sít-ta-lin b t d t

M c tiêu cu c c i cách ru ng đ t còn là c h i đ đ ng CSVN m cu c thanh tr ng quy mô nh ng đ ng viên trong n i b ho c trong hàng ngũ kháng chi n c n b ào th i vì không thu c thành ph n vô s n, nh ng ng i có th tr thành nguy hi m cho đ ng vì đã trau đ i nh ng kinh nghi m đ u tranh, đã có kh năng lãnh đ o, có uy tín, n m v ng tình hình đ ng, quy t đ c th l c m nh, và có th ph n đ ng.á Chinh CSVN đã thú nh n khi có chính sách s a sai, trong cu c thanh tr ng này có đ n 23,000 đ ng viên trung kiên b ch t oan; còn hàng ngàn đ ng viên không trung kiên b ch t m t cách đích đáng thì ch a th y tài li u nào c a đ ng công b c .á R t nhi u cán b cao c p có công v i kháng chi n cũng b k t t i c ng hào ác bá, ho c tham gia trong các t ch c ph n đ ng nh VN Qu c Dân Đ ng ch ng h n. Theo h i chánh viên

Nguy n Văn Thân, k s thu c B Th y L i mi n B c, tr c kia đã t ng tham gia nhi u v c i cách ru ng đ t, cho bi t 1 cu c đ u t ch p m nh sau :

...Cu c đ u t đ n hình nh t mà tôi đ c đ là l n đ u t ông Nguy n Văn Đô, Bí th huy n y t i Ô C u Gi y, ngo i thành Hà N . N n nhân Nguy n Văn Đô là Bí th huy n y, r t có công v i kháng chi n nh ng l i b k t t i là c ng hào ác bá và có chân trong t ch c Qu c Dân Đ ng. Ch t ch đoàn nói r ng ông l i đ ng ch c v c a Đ ng đ ho t đ ng cho Qu c Dân Đ ng. Ng i đ ng k t i là 1 nông dân tr c kia đi ch n ng a cho ông Đ á 1 c già khác lên t v vi c c p đ t ru ng n ng và cô con cái c a ông lên đ u t là đã b ông c ng hi p t t c 177 l n.á Đ n khi ông Đô đ c phép lên phát bi u ý ki n nh n t i, ông đã c ng c i tr l i : Ông không ph i là Qu c Dân Đ ng, ông ch làm vi c cho Bác, cho kháng chi n mà thôi. Ông tr l i cô con gái là:Th a bà, bà còn quên đ y, tôi đã hi p c m bà đ đ ra bà n á Câu tr l i này làm m i ng i ph i b t c i và làm đ u tr ng m t v tôn nghiêm. Ch t ch đoàn v i vàng hô kh u hi u Đ đ o tên Đô ngoan c đ đàn áp và che l p ti ng nói c a ông. Sau đó h không cho ông nói ti p.á H ngh án và quy t đ nh x t ông ngay t i ch .á Cu c đ u t này kéo dài t 5g sáng t i 13g tr a m i xong.

R t nhi u ng i thu c thành ph n trung nông (trung nông c p th p: vài sào (acre) đ t; trung nông c p cao: 1-3 sào và 1 con trâu), ti u th ng cũng b kích lên thành đ a ch (đ a ch th ng: 3-5 sào hay có khi h n m t chút, không giàu, cho m n ru ng l y đ a tô, không có t i v i nhân dân; đ a ch c ng hào ác bá: 3-5 sào, có t i v i nhân dân; đ a ch ph n đ ng: đ ng viên VN Qu c Dân Đ ng, Đ i Vi t, v.v...). V i dân s mi n B c vào năm 1956 là kho ng 20 tri u ng i, có kho ng 4 tri u gia đình nông dân.á N u ch có 2% gia đình nông dân b li t vào giai c p c ng hào đ a ch , thì s ng i b gi t ít nh t là 80,000 ng . Ch a k s ng đ h t tăng lên qua chính sách kích t l theo đúng ch tiêu do đ ng CSVN đ r S oán h n c a ng i dân ngày càng dâng cao kh p n Nhi u v ph c kích gi t cán b đ u t và nh ng v chem. gi t gi a b n c nông và thân nhân c a ng i b đ u t đã x y ra th ng xuyên.á Ngay lúc đó, nhi u bi n c chính tr đã x y ra t i các n c CS, nh Liên Xô, Trung Qu c, Ba Lan, Hung Gia L i. Liên Xô yêu c u H Chí Minh th c hi n vi c xét l i. H Chí Minh chu n b k ho ch ng ng chi n đ ch đ u t vào tháng 3/1956, nh ng chính th c ra l nh đình ch m i v hành quy t đ a ch vào tháng 10/1956.

Trong H i ngh th 10 Trung ng đ ng, Võ Nguyên Giáp đã thay m t đ ng đ c 1 b n thú nh n sai l m trong cu c c i cách ru ng đ t. H Chí Minh khóclóc và đ cho c p đ i thi hành chính sách quá đầ, cách ch c Th tr ng ph trách c i cách ru ng đ t c a H Vi t Th ng đ xoa đ u lòng dân. Đ ng CSVN cũng th 12,000 đ ng viên còn s ng sót trong tù vì b k t t i đ a ch , trong s này nhi u ng i b k t án t hình nh ng ch a thi hành. Tuy nhiên oán thù c a ng i dân không vì th mà nguôi ngoa Nhi u v n i đ y, b o đ ng l n nh đã x y ra sau đó, nh Qu nh L u (Ngh An), H i Phòng, L ng S n....Trong th i gian này cũng có nh ng v b o đ ng khác nh nh ng v thanh niên và công nhân Nam B t p k t đ p phá bót c nh sát b h Hà N i (c nh ga tàu đ i n, đ u ph C u G).

2. Cuoc con di y Quoc nh Lu:

Sau cai gi la Ngh quy t sa sai ca đng CSVN v nhng đt c i cách ru ng đt đm máu, các nn nhân đã tìm nhng cán b thanh toán món n truy n ki p. Các đng viên CS trung kiên đ c th v t nhà tù, đ c khôi ph c quy n hành, khôi ph c đng t ch, li n tìm ngay các đng chí đã t sai đ tr thù.á Do đó, tình tr ng xung đt, gi t chóc gi a đng viên cũ và đng viên m i lan r ng kh p m i n i. Uy tín ca đng b s p đ , cán b hoang man, lo s t t đ .

nông thôn, các đng viên đi h p ph i mang búa theo đ th o lu n v i nha á Nh ng đ a ch đ c tha v , th y tình tr ng làng xóm b t n nh v y, v i vàng ch y ra thành ph n nh các gia đình ti u t s n h i kháng chi n đã trú ng n nhà mình.á Các b n c nông trót nghe l i đng t điều nay b s r ch m m, c t l i, cũng v i vàng ch y ra thành ph đ đ p xích lô và đi thu á V i v y, s dân n Hà N i, Nam Đ nh đt nhiên tăng lên g p b i và không khí căm thù nông thôn lan ra thành ph , nh h ng đ n gi i công nhân, ti u t s n, sinh viên và trí th c, dùng báo chí lên ti ng ch ng đng, thì cuoc con di y Quoc nh Lu đã làm đng CSVN r t lo s . Toàn th nhân dân t nh Ngh An, g m đ m i thành ph n giai c p n các xã Quang Trung, Tân Nho, Di n Tân, V n Kim, Di n Đ c, Di n Đông, Di n Nguyên, Minh Châu, Đ c Vinh, H ng Thăng, Đ i Gia, Yên Trung đã m 1 đ i h i đ t cáo nh ng chính sách cai tr tàn ác ca ch đ .á Ban t ch c đ i h i còn m i luôn c cán b VC thu c c p t nh và huy n đ n tham d đ ch ng minh tinh th n đ u tranh cho t do ca nhân dân.

Sau nhi u gi th o lu n, đ i h i đã đng thanh l p b n ki n ngh nguyên văn nh sau:

- Yêu c u tr l i cho chúng tôi nhng v linh m c chánh s và t t c nhng v giáo sĩ b b t b giam c m.

- Yêu c u tr l i cho chúng tôi xác các v linh m c đã b hành quy t và ca nhng v đã b th tiê

- Yêu c u tr l i nhng tài s n ca đ a ph n, ca thánh đ ng, ca Đ c M đã b chính quy n t ch thu hoặc xung công.

- Yêu cầu được bầu thành danh của các giáo sĩ đã bị nhốt tù và danh của các giáo hữu đã bị vu khống.

Cán bộ VC rất căm tức những lời kích án của dân chúng, lúc đó họ nhất định không ký tên, những việc áp lực của hàng ngàn người, họ bắt buộc phải ký vào quy định này. Ban đầu chúng đã gọi đến quy định này đến 4 nơi: Tòa thánh La Mã (qua trung gian của Đức Khâm sứ Dooley), Ủy Ban Kiêm Soát Đình Chiểu, Hồ Chí Minh và gọi đến chính quyền quốc gia miền Nam. Phía CSVN đã tìm mọi cách ngăn chặn những quy định này Ủy Ban Kiêm Soát Đình Chiểu.

Dân chúng đã dùng ngay chính sách sai của CSVN để đòi hỏi chúng con đã bị giết, tài sản đã bị cướp đoạt và đòi được di chuyển từ do vào Nam như đã cam kết trong Hiệp định Geneva. Giữa lúc đó, được tin chiểu ngày 9/11/1956, Ủy Ban Kiêm Soát Đình Chiểu sẽ đi qua Cầu Giát để lên Hà Nội, hàng ngàn người đã kéo ra đường số 1 chờ đợi. Đường bèo đã góp phần làm giao cho 6 thanh niên đi đi đến địa phương Mây ngàn đường bèo đã nằm ngay trên đường đường chôn xe làm 6 thanh niên đã đưa cho viên sĩ quan trong Ủy Ban mảy mẩn lá thối đường trong bao bì. Viên sĩ quan này cho biết sẽ trình làm việc trên và trở lại vào ngày tháng Bấy trong tuần. Sau đó, ngày 10/11/1956, khoảng 10,000 nông dân đã mang đến hai xe tải xã Cám Tráng để bàn giao vào ngày tháng Bá Mái người đưa ra hẳn hoan khi biết sẽ phải bị đưa ngược trở lại gian. Nhưng ngay lúc đó, CSVN đã đưa đến đường 2 để đi chợ và 1 để đi công an võ trang huyện Diên Châu và xã Cám Tráng để gọi tán đến hai nông dân. Bộ đội đã xông rả Tiáng súng và làm đến ná vang trời Mác dù tay không nhưng khí thế quân chúng quá mạnh, những người phía sau đã tràn lên thay cho những người gác ngã phía trước.

Cuối cùng, dân chúng đã bao vây đến bị, công an vào giải. Đêm hôm đó, CS đưa thêm 2 trung đoàn và bao vây 10,000 nông dân tại xã Cám Tráng. Dưới cơn mưa phùn lất phất cuối đông, cảnh tượng bị hùng đã diễn ra 1 triệu đưa gia 10,000 nông dân và 2 vòng trong ngoài để những công an và bị. Tối sáng ngày 11/11/56, các bà mẹ đã đánh trống, mõ kêu gọi dân chúng quanh vùng đến tiếp cứu. Xã Diên Châu như bị đường đất. Hơn 30,000 nông dân kéo đến vây phía ngoài 2 trung đoàn chính quy của CS, trở thành 1 vòng bao vây thật cuộc nổi dậy bị phát quá lớn, quá mau, đã đi ra ngoài số tiền liều của 2 bên. Hồ Chí Minh rất căm hận những việc này vì Nghệ An là quê quán của ông ta, nhưng Hồ Chí Minh chưa biết cách giải quyết thế nào để giữ thể diện cho mình và đường. CS cũng tìm cách liên lạc với Giám mục Trán Hữu Đức như ông gọi quy định, nhưng ông đã trả lời: Tôi không biết về vấn đề chính trị, vì tôi là 1 nhà tu hành. Lúc bấy giờ, phía dân chúng đã có 1 số lượng vũ khí đáng kể, tịch thu được từ bị đến cả của bao gồm 1 cuộc nổi dậy ở miền Bắc làm có đến một thành phần dân chúng, kể cả các đường viên CS.

Cuộc nổi dậy Quê hương Lào, Nghệ An, 1956

Tác Giả: Cẩm Ninh

Thứ Sáu, 10 Tháng 10 Năm 2008 14:13

Đêm 11 rạng ngày 12/11/1956, 1 số nghĩa quân lên trộm vào Quê hương Lào để tổ chức biểu tình yêu cầu trả cho dân quân xã Diên Châu. Đêm hôm đó, 3000 thanh niên các xã Do Xuyên, Ba Làng và Nông Công (tên Thanh Hóa) đã kéo vào yêu cầu trả nghĩa quân. 4g sáng cùng ngày, 1 Ủy Ban Biểu u Dân công Lạc công Nông Dân Quê hương Lào và Ủy Ban Tiếp Tếp Nghĩa Quân được thành lập. Á Phấn, trẻ em đã mang gạo, thức phẩm đến xã Cẩm Trừng, nơi cuộc đấu tranh đã bùng nổ vào ngày thứ 3.

Rạng ngày 13/11/1956, 1 cuộc biểu tình vĩ đại với sự tham gia của gần 100,000 đồng bào quê hương Nghệ An. Bài hát Quê hương Khói Nghĩa đã được truyền đi khắp nơi, hòa với những đợt trống, mõ vang lên liên tục:

Anh đi gọi tập kích lập công

Con thơ em gọi mẹ bằng

Đi theo anh ra trận tuyên

Tiêu diệt đế quốc Hạng

Ngày mai gọi phóng

Tha hồ ta bằng ta bằng con ta

Cuộc biểu tình đã tuôn hành tiến vào Ty công an Nghệ An, hô hào tố cáo những kẻ thù hiếp: Lạc công giáo đoàn kết chặt chẽ sau lưng các nghĩa quân, Lạc công giáo quy tụ tâm chung CS khát máu, Tinh thần Quê hương bất diệt... Công an tỉnh nhún nhường lâu trước khí thế này. Dân chúng thi nhau nhẩy lên nóc Ty công an, xé tan cờ đỏ sao vàng, đập vỡ ảnh HCM và các lãnh tụ CS quốc tế.

Tr c tình hình này, H Chí Minh ra nh cho Văn Ti n Dũng đi u đ ng S đoàn 304 t Thanh Hóa, Ph Qu và Đ ng H i v bao vây nghĩa quân.á S đoàn này quy t nhi u b đ i mi n Nam t p k t mà H Chí Minh mu n x d ng, thay vì dùng b đ i sinh quán i mi n Trung ho c mi n B c, đ có d p trút t i cho binh đoàn mi n Nam nóng tính này. Tr n đ a t i xã C m Tr ng đã lên đ n 5 vòng đai gi a dân quân và VC. Bu i chi u cùng ngày, nghe tin dân quân xã C m Tr ng b S đoàn 304 vây, g n hàng ch c ngàn ng i đã ti n v xã C m Tr ng đ ti p c á Vòng đai chi n tr n đã tăng lên l p th 6. Bu i t i ngày 13/11/1956, h n 20,000 nông dân t Thanh Hóa l i kéo vào ti p vi n, mang theo đ y đ l ng th c tính k tr ng k đ u tranh.

Ngày 14/11/1956, Văn Ti n Dũng huy đ ng thêm S đoàn 312 vào tr n đ a quy t tiêu di t nhân dân Qu nh L u Khi vòng đai th 7 thành hình, H Chí Minh ra nh tiêu di t cu c n i d y có 1 không 2 trong l ch s đ u tranh ch ng VC. Tr c b o l c đó, nông dân v n c quy t tâm t chi n đ b o v căn c . L nh c a ban ch đ o nghĩa quan đ c truy n đi: Chi n đ u đ n gi t máu cu i cùng đ gi i phóng dân t c. Nh ng vì vũ khí quá thô s , nghĩa quân ph i rút vào r ng sâu. Sau khi tr n chi n k t thúc, quân đ i VC đã xông vào các làng Thanh D , Song Ng c, C m Tr ng b t t c già tr l n bé gi i đ á H tra kh o t ng ng i đ tìm ra ban ch đ o đ u tranh nh ng vô hi u, vì b t c ai, k c các em thi u nhi đ u t x ng là ng i lãnh đ o cu c cách m ng này. Không b t đ c ai, VC đành th bà con ra v , nh ng H Chí Minh tính k b t đi Linh m c H u và Linh m c Đôn c a 2 x C m Tr ng và Song Ng c. Dù 2 v này đã nói, Chúng tôi là nhà tu hành, chúng tôi không bi t gì đ n vi c nhân dân, nh ng cũng b công an kéo lê lên xe gi i v Hà N i.

CS b t 2 v linh m c ph i lên đài phát thanh đ l i cho giáo dân và nông dân, nh ng 2 v không b ã ã lòng.á CS đe đ a n u không tuyên b nh v y thì s giáng t i cho 2 v là nh ng ng i c m đ u cu c kh i nghĩa ph n đ ng n à á H mang hình nh Linh m c T n b th tiêu Ph Qu ra đ a n t.á Cu i cùng, 2 v ph i tuyên b ng c l i s th t.

Dù nhà c m quy n CS v n c tình che đ u, xuyên t c cu c n i d y c a nhân dân Qu nh L u cho đ n ngày hôm nay; dù h đã dùng b o l c đàn áp, gi t và đày i h n 6,000 nông dân trong bi n c Qu nh L u, nh ng tinh th n yêu n c, can tr ng c a ng i dân các t nh mi n Trung nói chung, và t nh Ngh An nói riêng, đã soi sáng cho các th h sau con đ ng chính nghĩa đ đòi l i t đ Ng i CS r i s không th nào dùng nh ng bàn tay gi t ng i che l p n i m t tr á Nh ng vi c làm c a h r i s đ c ph i bày ra ánh sáng.

Đòi cho bọn ng đäc tä do, công bọn ng, quyän căn bän cäa con ngäi không thä xem là 1 cái täi. Dùng bäo läc đä áp đät cho cho 1 täi danh là gieo näi oan khuät cho cä 1 dân täc. Näi oan khuät đó đã chäng chät đän träi xanh. Nói vä nhäng näi oan säng đäi chä đä CS thì không biät bao nhiêu mà kä. Väi nhäng näi oan cäa nhäng ngäi đã chät, oan khiän đeo näng nhäng ngäi còn säng, đäng CSVN đã giäi quyät ra saä Chä là sä im läng.

Thời gian cũng đä chäng minh CSVN không thä trä läi. Nhäng ngäi dân VN có thä sä tä trä läi khi cao trào thêm khát cuäc säng tä do - dân chä täi häi chín mùi. Tiäng träng bi hùäng cäa đäng bào Quänh Läu 41 năm vä träc vän còn väng vä thúc đäc ngäi có lòng ái quäc, thäng näi trong chúng tä á Bài hát vang trong bäu träi Quänh Läu nhä nhän nhä gäi ngäi can träng đi tìm chân lý cäa cuäc säng: **con ngäi sinh ra phäi đäc tä do.**

Tài liệu tham khảo :

- *Trăm Hoa Đua Nä Trên Đät Bäc cäa Hoàng Văn Chí.*

- *Cuäc Cäi Cách Nông Ngäp täi Miền Bäc cäa Võ Träng Sän.*

- *Vät Nam Giáo Sä cäa Phan Phát Huän.*

- *Cuäc Phiêu Läu cäa 1 Gia Đình Nông Dân cäa Thäp Lang.*